XALQ DEPUTATLARI OLOT TUMANI KENGASHINING QARORI

2022 - yil 31 - dekabr VI-69-160-2-31-K/22 Olot tuman hokimligi

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida

O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi Kengashining va O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Kengashining 2019 yil 14 sentabrdagi “To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 2736-III/QQ-592-III-son Qo‘shma qarori ijrosini ta’minlash hamda To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazishni ixchamlashtirish, namunali oilaviy tadbirlar o‘tkazilishini tashkil etish va ushbu masalada targ‘ibot-tashviqot ishlarini kuchaytirish hamda doimiy monitoringini yo‘lga qo‘yish maqsadida

Xalq deputatlari tuman Kengashi QAROR QILDI:

1. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi Kengashining va O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Kengashining 2019 yil 14 sentabrdagi “To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 2736-III/QQ-592-III-son Qo‘shma qarori ma’lumot va ijro uchun qabul qilinsin.

2. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish to‘g‘risidagi nizom 1-ilovaga, xalq deputatlari Olot tuman Kengashi huzurida To‘ylar, oilaviy tantanalar ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha komissiyasi tuzilsin va uning tarkibi 2-ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

3. Olot tuman sharoitlaridan kelib chiqib, osh berish marosimining vaqti haftaning dushanba, seshanba, chorshanba, payshanba va juma kunlari soat 06:00 dan 08:00 gacha, haftaning shanba va yakshanba kunlari soat 06:00 dan 13:00 gacha etib belgilansin.

4. O‘zbekiston Respublikasi hududiga koronavirusning yangi turi kirib kelishi va tarqalishining oldini olish, qulay sanitariya-epidemiologik muhitni ta’minlash va aholi salomatligini muhofaza qilish maqsadida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni O‘zbekiston Respublikasiga koronavirusning kirib kelishi va tarqalishining oldini olish bo‘yicha chora-tadbirlar dasturini tayyorlash bo‘yicha respublika maxsus komissiyasi qarorlari talablariga qat’iy rioya qilgan holda o‘tkazilishi ta’minlansin.

5. Olot tuman hokimining o‘rinbosari (J.Allaqov), tuman madaniyat bo‘limi (B.Zaripov):

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni milliy qadriyatlarga mos tarzda ixcham va kamxarj o‘tkazishga erishish uchun san’atkorlar tomonidan xizmatlar ko‘rsatilishini tartibga solish choralarini ko‘rsin.

6. Olot tuman Ichki ishlar bo‘limi (J.Tangriyev):

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishida jamoat tartibi va yo‘l harakati xavfsizligini ta’minlash hamda fuqarolar xavfsizligiga jiddiy xavf solishi mumkin bo‘lgan ko‘ngilsiz holatlarning oldini olish choralarini doimiy ravishda ko‘rib borsin.

7. Tuman bosh imom xatibi (K.Mavlyanov):

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar davomida muqaddas dinimiz talablariga zid bo‘lgan turli odat va rasm-rusumlar o‘tkazilishining oldini olish bo‘yicha qo‘shimcha choralarni ko‘rsin, bu borada diniy tashkilotlarning vakolatli vakillari mas’uliyatini yanada kuchaytirsin.

8. Xalq deputatlari Olot tuman Kengashi huzurida To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha komissiyasi, tuman Ichki ishlar bo‘limi (J.Tangriyev) va tuman Mahalla va nuroniylarni qo‘llab-quvvatlash bo‘limi boshlig‘i (V.Djurayev) bilan birgalikda Nizom talablaridan kelib chiqib, to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni tashkil etish va o‘tkazishda ichki ishlar organlari profilaktika inspektorlari hamda mahalla fuqarolari yig‘inlari raislarining faoliyatini tashkil etish choralarini ko‘rsin.

9. Olot tuman hokimligi matbuot xizmati:

ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy tarmoqlarda to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish tartibiga rioya etilishi holati, urf-odatlarimiz va an’analarimizning haqiqiy mohiyati hamda ahamiyatini keng yoritib borish, aholi orasida targ‘ibot-tashviqot ishlarini tizimli tashkil etish tavsiya etilsin.

Mazkur qaror www.regulation.gov.uz normativ-huquqiy hujjatlar loyihalari portalida muhokamadan o‘tganligi ma’lumot uchun qabul qilinsin, qaror matni “Olot hayoti” gazetasida e’lon qilinishi va tuman hokimligining rasmiy veb-saytiga joylashtirilishi ta’minlansin.

10. Xalq deputatlari Olot tuman Kengashi huzurida To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha komissiyasi to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishining doimiy monitoringini amalga oshirib borsin va uning natijalariga ko‘ra tegishli takliflarni xalq deputatlari tuman Kengashiga kiritib borsin.

11. Xalq deputatlari Olot tuman Kengashi ushbu Qarorning ijrosi yuzasidan yil yakunlari bo‘yicha Xalq deputatlari viloyat Kengashiga axborot kiritib borsin.

12. Mazkur qarorning ijrosini nazorat qilish xalq deputatlari Olot tuman Kengashining doimiy komissiyalari zimmasiga yuklatilsin.

13. Ushbu qaror qabul qilingan kundan kuchga kiradi.

Kengash raisi **N.Nematova**

Xalq deputatlari Olot tuman
Kengashining
2022 yil 31 dekabrdagi
VI-69-160-2-31-K/22-son qaroriga
1-ilova

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish to‘g‘risidagi nizom

1-bob. Umumiy qoidalar

1.Ushbu Nizom to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish bilan bog‘liq munosabatlarni tartibga soladi hamda xalqimizning milliy urf-odatlari, ma’naviyati, madaniyati, an’analari va qadriyatlarini hurmat qilishga, jamoat tartibini saqlashga, fuqarolarning huquqlarini himoya qilishga, oilaviy tadbirlarni o‘tkazishda shuhratparastlik, dabdaba va isrofgarchilikning oldini olishga qaratilgan.

Mazkur Nizom Olot tumanida o‘tkaziladigan rasmiy marosimlar, davlat va jamiyat oldidagi buyuk xizmatlariga ega shaxslarni xotirlash va yubiley munosabatlari bilan bo‘lib o‘tadigan, shuningdek, davlat idoralari, korxona va muassasalarning tashkil etilgan kuni bilan bog‘lik tadbirlarga nisbatan tatbiq etilmaydi.

2. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solishda ijtimoiy adolat va qonuniylik, milliy urf-odat va qadriyatlarga sodiqlik, boshqa din va millat vakillarining urf-odatlarini hurmat qilish hamda jamoatchilik fikrini inobatga olish tamoyillariga rioya etiladi.

2-bob. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish tartibiga qo‘yiladigan umumiy talablar

3.To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar faqat bir kun (dafn etish marosimi bundan mustasno) soat 06:00 va 23:00 oralig‘ida o‘tkaziladi. Olot tumani sharoitlaridan kelib chiqib, Xalq deputatlari Olot tuman Kengashi tomonidan tuman hududida osh berish marosimi vaqti soat 06-00 dan 13-00 gacha oraliqda o‘tkazilishi belgilanadi.

Soat 23:00 dan keyin to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni davom ettirishga yo‘l qo‘yilmaydi.

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda 200 nafargacha, mazkur tadbirlar munosabati bilan osh berish marosimida 250 nafargacha kishi qatnashadi.

Qo‘shaloq to‘ylarda 250 nafargacha, u bilan bog‘liq, osh berish marosimida 300 nafargacha kishi qatnashishi mumkin.

Dafn etish va motam marosimlari ko‘pi bilan uch kun mobaynida cheklanmagan miqdordagi fuqarolar ishtirokida o‘tkazilishi mumkin, osh berish marosimi bundan mustasno.

4. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishda:

to‘y o‘tkazuvchi shaxslar to‘ydan kamida bir hafta oldin yashash joyidagi fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlarini xabardor qilishi;

nikohni davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, kelin-kuyovning to‘yxonaga kelishi va ketishi bilan bog‘liq oilaviy tadbirlarda 3 tadan ko‘p bo‘lgan yengil avtomashinadan yoki jamoat xavfsizligiga tahdid soluvchi boshqa transport vositalaridan foydalanmaslik;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda pulli avtotransport xizmati litsenziyaga ega bo‘lmagan tashuvchilar tomonidan ko‘rsatilishiga yo‘l qo‘ymaslik, to‘y egalarining shaxsiy avtomashinalaridan hamda homiylar yordamida jalb etilgan avtotransport vositalaridan foydalanilgan hollar bundan mustasno;

shuhratparastlik, dabdababozlik va isrofgarchilikka yo‘l qo‘ymaslik;

mahallalardagi ijtimoiy-ma’naviy muhit barqarorligiga putur yetkazmaslik, jamiyatda

shakllangan odob-axloq qoidalariga qat’iy amal qilish talab etiladi.

5. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda diniy mavzuda ma’ruza ko‘zda tutilgan bo‘lsa, ushbu ma’ruza diniy tashkilotning vakolatli vakili tomonidan o‘qiladi.

6. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda litsenziyalanadigan faoliyat turidan foydalanilgan taqdirda, litsenziyali xizmat ko‘rsatadigan jismoniy va yuridik shaxslar to‘yxona, kafe, restoran ma’muriyatiga va ushbu xizmatdan foydalanuvchilarga bu kabi xizmatlarni ko‘rsatishga ruxsat beruvchi litsenziyaning nusxasini taqdim etadi.

7. Milliy an’analarga yot, odob-axloq qoidalariga zid bo‘lgan turli shoularni, ortiqcha vaqt va xarajat talab qiladigan to‘ylar, oilaviy tantanalardan oldingi, tadbir davomidagi va undan keyingi qo‘shimcha rasmrusumlarni (“kelin navkari”, “chorlar”, “ota ko‘rdi”, “sep yoydi”, “quda chaqirdi”, “kuyov chaqirdi”, “kelin chaqirdi”, “tog‘ora yuborish”, “pul sochish” va hokazolarni) o‘tkazishga yo‘l qo‘yilmaydi. Dafn etish va motam marosimlari bilan bog‘liq ortiqcha tadbirlarni (“yetti, “payshanbalik”, “yigirma”, “qirq”, “yil oshi”, “pul tarqatish”, “mato ulashish” va hokazolarni) o‘tkazishga yo‘l qo‘yilmaydi.

8. To‘yxona, kafe va restoranlarda to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishda:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar ishtirokchilari soniga, ularni o‘tkazish vaqtiga qat’iy rioya etish;

atrofda yashovchi aholining tinchligi va osoyishtaligini hamda maishiy shovqinga qarshi kurash bo‘yicha qonun hujjatlarida belgilangan talablarni buzmaslik;

oziq-ovqat mahsulotlari sifat sertifikati talablari darajasida bo‘lishi hamda sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya etish lozim.

9. To‘yxona, kafe va restoranlarda 50 va undan ortiq shaxs ishtirokida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazish uchun tadbir o‘tkazuvchi shaxs hamda to‘yxona, kafe va restoran rahbari o‘rtasida shartnoma tuziladi. Shartnomada tomonlarning huquq va majburiyatlari, ish va xizmat turi, to‘lov, xarajatlar miqdori, tadbir ishtirokchilari soni, muddati hamda amaldagi qonun hujjatlarida belgilangan boshqa talablar ko‘rsatiladi.

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda san’atkorlar (xonanda, sozanda, raqqosa, boshlovchi, so‘z ustasi, fotograf va boshqalar) qonun hujjatlariga muvofiq shartnoma asosida xizmat ko‘rsatadi.

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda ikki nafardan ortiq xonandaning (guruhning) xizmat ko‘rsatishiga yo‘l qo‘yilmaydi.

10. To‘yxona, kafe va restoranlar ma’muriyati to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilayotganda xavfsizlik choralarini ta’minlashi shart.

11. Ushbu Nizomning 3, 4-bandlarida, 8-bandining uchinchi va to‘rtinchi, xatboshilarida, 9-bandining ikkinchi, uchinchi xatboshilarida, 10-bandida nazarda tutilgan qoidalar xonadonlarda (guzarlarda) tashkil etiladigan to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarga ham tatbiq etiladi.

3-bob. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishda jamoatchilik va davlat organlarining ishtiroki.

12. Xalq deputatlari Olot tumani Kengashi To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha komissiya (bundan buyon matnda Komissiya deb yuritiladi)si, tuman mahalla va nuroniylarni qo‘llab-quvvatlash bo‘limi, tuman “Nuroniylar” jamoatchilik Kengashi, Respublika Ma’naviyat va ma’rifat markazi tuman bo‘linmasi, Olot tumani bosh imom-xatibi, O‘zbekiston Yoshlar ishlari agentligi Olot tuman bo‘limi o‘z vakolatlari doirasida tumanda to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishi ustidan jamoatchilik nazorati tashkil etilishini ta’minlaydi.

13. Komissiya:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishi ustidan jamoatchilik

nazoratini tashkil etadi, shuningdek, bu borada monitoringni amalga oshiradi

keng jamoatchilik fikrini o‘rgangan holda to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishga oid qonun hujjatlarini takomillashtirish bo‘yicha takliflar ishlab chiqadi;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham, isrofgarchiliksiz va belgilangan talablar asosida o‘tkazish bo‘yicha aholi o‘rtasida targ‘ibot ishlarini olib boradi hamda o‘rnatilgan tartibga rioya etmagan fuqarolarni mahalla fuqarolar yig‘iniga taklif qilgan holda jamoatchilik o‘rtasida muhokama qiladi.

14. Olot tumani mahalla va oilani qo‘llab-quvvatlash bo‘limi, tuman “Nuroniylar” jamoatchilik Kengashi:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish bilan bog‘liq milliy qadriyatlarga, axloq qoidalariga zid bo‘lgan marosimlar, nomaqbul odatlar va ularning salbiy oqibatlari to‘g‘risida tushuntirish ishlarini olib borishi va tegishli tavsiyalar berishi;

to‘y egalari tomonidan sodir etiladigan milliy urf-odat va an’analarni mensimaslik, shuhratparastlik, isrofgarchilik kabi xattixarakatlar ustidan jamoatchilik nazoratini o‘rnatishi, tegishli talablarga rioya etilmagan holatlarni jamoatchilik muhokamasiga olib chiqishi;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham, keng aholi manfaatlarini, milliy qadriyat va an’analarni hisobga olgan holda, ijtimoiy tabaqalanishga yo‘l qo‘ymasdan o‘tkazish bo‘yicha jamoaviy suhbatlar tashkil etishi;

hududda o‘tkazilishi rejalashtirilgan har bir oilaviy tadbirdan xabardor bo‘lishi, uning o‘tkaziladigan joyi, ishtirokchilar soni bo‘yicha ma’lumotga ega bo‘lishi;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlardan oldin va keyin o‘tkaziladigan ortiqcha rasm-rusum va marosimlarning oldini olish choralarini ko‘rishi lozim.

15. Respublika Ma’naviyat va ma’rifat markazi tuman bo‘linmasi: to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda milliy qadriyatlarimizga yot bo‘lgan “ommaviy madaniyat” unsurlari namoyon bo‘lishining oldini olish maqsadida muntazam ma’naviy-ma’rifiy targ‘ibot ishlarini olib borishi;

ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy tarmoqlar orqali namunali to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar haqida jamoatchilik fikrini shakllantirishi, ijtimoiy roliklar yaratishi, uslubiy qo‘llanmalar va targ‘ibot materiallari tayyorlashi;

mahalliy hokimliklar bilan hamkorlikda FXDYO idoralarida nikohdan o‘tayotgan kelin-kuyovlarga oila ma’naviyati, axloqi va ajdodlarimizning mustahkam oila haqidagi o‘gitlari bayon qilingan ma’lumotlar, kitoblar va boshqa materiallar berib borish amaliyotini yo‘lga qo‘yishi lozim.

16. Olot tumani mahalla va oilani qo‘llab-quvvatlash bo‘limi:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazishni rejalashtirgan oila vakillari bilan, ayniqsa, nikohning ilk davrlarida er-xotin va ularning ota-onalari o‘rtasidagi munosabatlarni mustahkamlash borasida suhbatlar tashkil etishi;

xotin-qizlarga to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni kamxarj qilib o‘tkazishni, ularda ortiqcha isrofgarchilikka berilish oila iqtisodiga va yosh oilaning mustahkamligiga salbiy ta’sir ko‘rsatishini hayotiy misollar orqali keng tushuntirishi;

“Ota-onalar universiteti” mashg‘ulotlarida sarpo, buyum yig‘ishga ruju qo‘yish, oila budjetini noto‘g‘ri rejalashtirish va boshqa nosog‘lom orzu havaslarning salbiy oqibatlarini tushuntirishi lozim.

17. O‘zbekiston yoshlar ishlari agentligi Olot tumani Kengashi:

turmush qurish arafasida turgan yoshlar bilan ijtimoiy-psixologik suhbatlar uyushtirishi, ularni oilaviy hayotga tayyorlashi, to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham va isrofgarchiliksiz o‘tkazish bo‘yicha targ‘ibot ishlarini olib borishi;

yoshlar o‘rtasida urf bo‘layotgan “ommaviy madaniyat”, “sevgi tarixi”, qimmatbaho

mashinalar korteji va boshqalarning salbiy oqibatlarini ko‘rsatib beradigan ijtimoiy roliklar va filmlar, badiiy asarlar bilan tanishishni targ‘ib qilish tadbirlarini amalga oshirishi lozim.

18. FXDYO organlari:

nikohdan o‘tish maqsadida ariza bergan shaxslar hamda ularning ota-onalari bilan yashash joylarida, mahallada suhbatlar uyushtirishi, ularga nikohdan o‘tish tartib-taomillari, to‘y marosimlarini kamxarj va ixcham o‘tkazish bo‘yicha tushuntirish berishi;

mahalliy davlat hokimiyati va boshqa tashkilotlar bilan birgalikda din ulamolari, tibbiyot xodimlari, psixologlar ishtirokida “Yosh kelin-kuyovlar klubi”, “Oila maktab”, “Qudalar suhbati” kabi kurslar tashkil qilishi;

nikohdan o‘tish haqidagi arizani ro‘yxatdan o‘tkazgandan so‘ng uch ish kunida nikohlanuvchi shaxslar yashayotgan mahalla fuqarolar yig‘inini bu haqda xabardor qilishi lozim.

19. Ichki ishlar organlari profilaktika inspektori fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari bilan birgalikda fuqarolar o‘rtasida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham va kamxarj o‘tkazishga, jamiyatda qabul qilingan xulk-atvor normalari va qoidalarini aholi ongiga singdirishga, to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarning shuxratparastlik va dabdaba bilan o‘tkazilishining oldini olishga qaratilgan aniq va maqsadli profilaktik tadbirlarni tashkil etishi, shuningdek bunday tadbirlar davomida jamoat tartibini ta’minlashi lozim.

To‘yxona, kafe va restoranlar ma’muriyati rejalashtirilayotgan to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar haqida ushbu tadbirlar o‘tkazilishidan kamida ikki kun oldin tegishli hududdagi ichki ishlar organiga yozma ravishda xabar berishi lozim.

20. Xalq deputatlari Olot tumani Kengashi to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishga oid qonun hujjatlari ijro etilishi ustidan doimiy deputatlik nazoratini amalga oshiradi.

Deputatlik nazorati natijalari bo‘yicha maxalliy urf-odatlar, milliy an’analardan kelib chiqib, xalq deputatlari Olot tuman Kengashi tomonidan ushbu Nizom doirasida tegishli tuman hududidagi to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish bilan bog‘liq boshqa qo‘shimcha talablar hamda tavsiyalar belgilanishi mumkin